

KOŚCIÓŁ W OKOWACH

DUSZPASTERSTWO
W CZASACH
STALINOWSKICH

władze komunistyczne
wobec działalności duszpasterskiej
Kościoła rzymskokatolickiego
w archidiecezji krakowskiej
w latach 1945-1956

ks. Przemysław Mardyła

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Wydawnictwo WAM

Kraków 2009

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział I

Władze partyjno-państwowe i ich ingerencje w zarząd archidiecezją krakowską (1945-1956)	19
1. Struktury kompetentnych władz państwowych zajmujących się Kościołem w województwie krakowskim	21
A. Władze partyjne	21
B. Organa administracyjne	29
C. Aparat bezpieczeństwa	39
2. Metropolita Adam Stefan Sapieha a władze komunistyczne: wymuszona koegzystencja (1945-1951)	51
3. Abp Eugeniusz Baziak i proces kurii krakowskiej (1951-1953)	78
4. Archidiecezja pod zarządem wikariusza kapitulnego bp. Franciszka Jopa oraz wikariuszy generalnych (1952-1956)	104

Rozdział II

Utrudnienia w duszpasterstwie zwyczajnym	135
1. Kaznodziejstwo, misje oraz rekolekcje jako przejaw „wrogiej działalności kleru”	136
2. Ograniczenia w posłudze sakramentalnej	148
3. Eliminacja procesji i pielgrzymek jako element budowy modelu „Kościoła zakrystiowego”	181

Rozdział III

Uniemżliwianie rozwoju duszpasterstw specjalistycznych	211
1. Likwidacja stowarzyszeń jako forma przeciwdziałania duszpasterstwu wśród młodzieży	212
2. Inwigilacja duszpasterstwa studentów	246
3. Utrudnienia w tworzeniu i rozwijaniu duszpasterstwa wśród robotników	259

Rozdział IV

Laicyzacja szkolnictwa	272
1. Organizacja nauczania religii i szkoły katolickie na terenie archidiecezji	273
2. Usuwanie religii ze szkół publicznych, represje wobec szkół katolickich i katechetów	285
3. Proces stopniowej laicyzacji wychowania	317

Rozdział V

Ograniczanie działalności charytatywnej	355
1. Działalność Związku Diecezjalnego „Caritas” w latach 1945-1950.	357
2. Przejęcie „Caritasu” przez władze państwowe	377
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze i lecznicze pod zarządem państwowego „Caritasu”	400
Zakończenie	424
Aneks	429
Spis tabel	449
Wykaz skrótów	451
Bibliografia	455
Indeks osobowy	480
Indeks kryptonimów i pseudonimów	493
Indeks geograficzny	495